

מזכרונות הגרש"ז אויערבך זצ"ל על

חג הפורים

אצל מרן הרב קוק זצ"ל

חלק מהסיפורים הובאו בחוברת החדשה
'פורים במחיצתו של הרב קוק',
הכוללת עשרות סיפורים ומסמכים נדירים
לרכישת החוברת וקבלת קטלוג הספרים:
reiyaa2@gmail.com

הוצאת 'אור-האורות'

הראי"ה מסדר קידושיו של הגרש"ז בפורים

כשרבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל היה אומר את המילה "הרב", ברור היה לכולם שכוונתו לרב קוק¹. הגרש"ז, שהיה אחד מגדולי מעריציו ושומעי תורתו של מרן הראי"ה, זכה עוד בצעירותו ללכת פעמים רבות לסעודה שלישית אצל מרן הראי"ה, ולשמוע את תורתו המאירה. גם בשיעוריו בהלכה היה משתתף באופן קבוע. הוא היה מספר שאת היראת-שמים ושקידת התורה, קיבל בצעירותו מהתבוננות פעם בשבועיים, דרך חור המנעול, בפניו של הראי"ה בעת שישב ולמד גמרא בחדרו.

והנה, בימי בחרותו, התחברה שמחת הפורים של הרב קוק עם שמחת הקמת ביתו של תלמידו ומעריצו הגרש"ז:

בפורים המשולש בשנת תר"צ נישא הגרש"ז לרעייתו מרת חיה רבקה ע"ה, בתו של רבי אריה ליב רוחמקין זצ"ל, מותיקי חשובי המחנכים והמלמדים של עיה"ק ירושלים. כמובן שמסדר הקידושין היה מרן הראי"ה. לאחר הנישואין המשיך לשקוד על תלמודו בכולל האברכים "כרם-ציון", והמשיך לבוא לשיעוריו של מרן הראי"ה.

שמחת פורים אמיתית!

באחת השנים, אמר ר' שלמה זלמן לתלמידיו לפני פורים: "בואו ואספר לכם מה זה היה שמחת פורים אמיתית!". וסיפר להם ר' שלמה

¹ מפי הרב יעקב מן רקובסקי שליט"א.

שבצעירותו הלך פעם עם אביו (הגרחי"ל אוירבך, ראש ישיבת המקובלים 'שער השמים') בליל פורים לביתו של הרב קוק, וכל הבית היה מלא באנשים שבאו לחגוג עם הרב, ולשמוע מדברי תורתו. והנה, הרב קוק ישב במרכז, וסביבו כמה וכמה רבנים מרבני ירושלים וצדיקיה, אנשים של צורה, וכן ישבו שם גם כמה עסקנים (וכשהרב קוק דיבר בלימוד, ניכרת היתה המבוכה על פניהם, באשר הם – שלא זכו לחינוך ישיבתי – לא ממש הבינו את דבריו). וכל אחד מאותם תלמידי חכמים שהיו שם הקשה קושיא, כל אחד ממקום אחר בש"ס בבלי וירושלמי, ואז הרב קוק בגאונותו הרבה אמר פלפול אחד שחיבר וקושר בין כל המקורות שהוזכרו.

וסיים ר' שלמה זלמן ואמר לתלמידיו: "זה היה שמחת פורים!".

סבלנות גם לילדים

על התרשמות נוספת של הגרש"ז בימי צעירותו מאוירת הפורים בבית הרב זצ"ל, סיפר לימים בהתפעלות רבה:

"רבים מאנשי ירושלים שלחו את ילדיהם להביא משלוח מנות לרב. היה מקובל שכל ילד יכין שאלה בדברי-תורה לשאול את הרב, ולרב היתה סבלנות להתעניין בכל ילד ולענות לכל אחד על שאלתו".

הזמר של הרב קוק

בספר הליכות שלמה [להגרש"ז אויערבך זצ"ל] עמ' שמג, כתוב כך:

"בבית רבנו נהגו לשורר בסעודת פורים פזמון על-סדר א"ב בכל מיני
 לשונות יקר וגדולה למרדכי ולשונות חרפה וזלזול להמן, כגון "אורה
 למרדכי אלה להמן" וכו', בעסק גדול".
 בנו של הגרש"ז, ר' ברוך זצ"ל, סיפר על מקור המנהג²:
 "אבי מורי היה נוכח בצעירותו בסעודת פורים אצל הרב קוק, וממנו
 הוא למד את השיר הזה. הוא לקח לעצמו כמנהג לשיר אותו בשמחה
 גדולה בסעודת פורים בביתו שלו, עד סוף ימיו".
 (זמר זה הושר גם אצל כמה מגדולי ישראל, ביניהם רבינו החת"ם
 סופר זצ"ל).
 והנה נוסח השיר³:

אורה למרדכי	אפילה להמן
ברכה למרדכי	בהלה להמן
ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.	
גדולה למרדכי	גזירה להמן
דיצה למרדכי	דאגה להמן
ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.	
הדרות למרדכי	הריגה להמן
ותיקות למרדכי	וי וי להמן
ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.	

² שמע מפיו ר' י"ב.

³ לכמה ממילות הזמר יש גירסאות שונות.

זכויות למרדכי זביחה להמן

חסידות למרדכי חניקה להמן

ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.

טהרה למרדכי טביחה להמן

ישרנות למרדכי יללה להמן

ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.

כתר טוב למרדכי כריתות להמן

לקח טוב למרדכי לצנות להמן

ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.

מנוחה למרדכי מפלה להמן

נחמה למרדכי נפילה להמן

ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.

סליחה למרדכי סקילה להמן

עטרה למרדכי עקירה להמן

ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.

פדות למרדכי פגירה להמן

צהלה למרדכי צרות להמן

ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.

קדושה למרדכי קריעה להמן

רנן למרדכי רעב להמן
 ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.
 שלוה למרדכי שפלות להמן
 שמחה למרדכי שנאה להמן
 ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.
 תורה למרדכי תליה להמן
 תשועה למרדכי תחת להמן
 ברבות צדיקים גילה. באבוד רשעים רינה. הללויה.

אֹרְחָה לְמֵרְדֳּכָי - אֶפְלָה לְהַמָּן

Moderato Fresco (רשם י. סנדברניק מפי יעקב כהן)

לֵלָה פִּי אֶסַּן לֵלָה פִּי אֶסַּן לֵלָה פִּי אֶסַּן לֵלָה פִּי אֶסַּן
 צַהֲדֵי צַהֲדֵי בִּי דִּסְרֵי לֵלָה פִּי אֶסַּן לֵלָה פִּי אֶסַּן
 לֵלָה פִּי אֶסַּן לֵלָה פִּי אֶסַּן לֵלָה פִּי אֶסַּן לֵלָה פִּי אֶסַּן
 לֵלָה פִּי אֶסַּן לֵלָה פִּי אֶסַּן לֵלָה פִּי אֶסַּן לֵלָה פִּי אֶסַּן